

Dat Sinterklaas niet bestaat, was een verrassing

Zijn moeder hield de dood van de Sint geheim, een lesmethode hielp een jongen uit de droom. Moeten scholen kinderen niet beschermen?

Met de lesmethode 'Nieuwsbegrip' is dit jongetje snel van zijn geloof gevallen. Zijn moeder beklagde zich in de brievenrubriek van de Volkskrant. 'De Sint is klassikaal vermoord', schreef zij. Hoe kan zo iets gebeuren?

'Blijkbaar is haar kind een hele goede lezer, want hij heeft de tekst onder ogen gekregen die voor een hogere groep was bestemd. En dat is natuurlijk heel spijtig. Wij ontwikkelen lesmateriaal op verschillende niveaus dat over hetzelfde nieuwsonderwerp gaat: voor groep 5 bestaat Sinterklaas nog, voor groep 7 niet. Als een kind 10 is, mag je aannemen dat het weet dat Sinterklaas niet meer bestaat. Dan wordt het misschien ook wel tijd.'

Waarom valt u met het dagelijks nieuws lagere schoolkinderen lastig?

'Kinderen zijn echt geïnteresseerd in het nieuws, dat houdt ze enorm bezig. Je moet wel voorzichtig zijn hoe je dat presenteert. Over be-

paalde onderwerpen, zoals familiedrama's of Josef Fritzl die jarenlang zijn dochter misbruikte en kinderen bij haar verwekte, maken we geen lesmateriaal, alhoewel de scholen daar wel om vroegen. Maar het Koninginnedagdrama in Apeldoorn, daar konden we niet omheen. Dat gebeurde in de meivakantie en was eigenlijk het enige onderwerp dat speelde. Iedereen had het erover. Maar het is wel van belang daar uiterst zorgvuldig mee om te gaan.'

Een kind moet toch zo lang mogelijk kinderen blijven?

'Maar dan komen ze er niet. Het is belangrijk dat kinderen kennis van de wereld hebben, dat hun woordenschat wordt vergroot. Laatst was er een aardbeving in Italië, dan gebruiken wij in het lesmateriaal de woorden 'de schaal van Richter'. Zo iets beklijft omdat ze het woord ook de hele week in het nieuws horen.'

Evengoed zijn er gevoelige kinderen die van angstwekkend nieuws niet kunnen slapen. Hoort het ongeluk in Apeldoorn niet in de grotemensenwereld thuis?

'Dat is niet onze ervaring. Kinderen pikken van alles op, ook als je dat als ouder liever niet zou willen. Je kunt de wereld niet buitensluiten. Heftig nieuws maakt nu een-

maal meer indruk dan een egel met een uitgestelde winterslaap.'

Kinderen kunnen de impact van grote gebeurtenissen toch niet begrijpen?

'Dat ligt eraan hoe je het presenteert. Wij laten kinderen zelf de onderwerpen aandragen. Zij gaan heel journalistiek te werk, in drie groepen. Er zijn er die het nieuws vinden, anderen volgen het nieuws en er is een groep die het nieuws bewaart en het naar ons mailt. Wij maken de keuze en stellen op maandag het lesmateriaal samen. De week erop zijn de rollen in de klas omgedraaid. De ene school is daarin actiever dan de andere. Er zijn scholen die heel actief zijn en regelmatig serieuze politieke onderwerpen aandragen, er zijn ook scholen die de methode gewoon volgen.'

Dan bepalen de grootste schreeuwers uiteindelijk het lesaanbod.

'Nee. Wij maken de keuze uit de

Astrid Kraal

Foto CED

CV

1968 - geboren in Cappel a/d IJssel

1987 - 1993 Studie Algemene Letteren in Utrecht, specialisatie Taalonderwijskunde

1993-2009 projectleider Centraal Educatieve Dienst (CED)

2005 - ontwikkeling *Nieuwsbegrip*

onderwerpen en zorgen voor de afwisseling.'

En ouders die menen dat kennis van het harde nieuws de creativiteit kapotmaakt?

'Hoe meer je weet, hoe beter. Deze week hebben wij een les gemaakt over zeebeesten die onlangs zijn ontdekt. Zo'n onderwerp is toch iets dat de fantasie prikkelt. Het één sluit het ander niet uit.'

Waar moeten de dromers die graag in hun eigen wereld vertoeven, dan naar toe?

'Als een kind eenmaal een leesachterstand heeft, haalt hij die moeilijk in. Onze samenleving is nu eenmaal hooggeletterd, zonder lezen kom je er niet. Jarenlang stond lezen in laag aanzien bij Nederlandse kinderen. Internationaal gezien zijn Nederlandse kinderen minder dan gemiddeld gemotiveerd.'

Hoe is dat mogelijk?

'Daar is onderzoek naar gedaan. Tot groep 5 worden alle vakken hetzelfde beoordeeld. In groep 8 neemt de interesse voor lezen heel snel af. Het is dan al gauw het minst populaire vak. Onlangs is in Enschede onderzoek gedaan, 58 procent van de kinderen bleek niet gemotiveerd door de oude leesmethode. Interactie met de echte wereld is cruciaal voor de motivatie van kinderen. Door het nieuws te volgen verandert dat snel, begrijpend lezen met *Nieuwsbegrip* is in Enschede op dit moment een van de populairste vakken.'

Maar toch. Als een kind over een onderwerp leest waar het nog niet aan toe is, heeft dat toch traumatische gevolgen?

'Dat heeft een grote impact, dat zal ik niet ontkennen. Ik kan me nog goed herinneren dat ik uit de droom werd geholpen. Ik herkende de buurman. En mijn zoon van 7 kwam er vorig jaar achter. Dat was ook niet verwonderlijk: dat was een slordige Sinterklaas met een scheve, verwaaide baard. Achteraf was ik er wel blij om. Het gaf zo ontzettend veel stress, al die onrust voor het echt Sinterklaas is.

Marie-Louise Schipper is redacteur van de *Volkskrant*